

**Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanımız,
Sayın Valimiz,
Üniversitelerimizin Değerli Rektörleri, Değerli Dekanları,
Değerli Akademisyenlerimiz, Misafirlerimiz,**

Yükseköğretim Kurulu'na hepiniz hoş geldiniz, sizleri saygı ile selamlıyorum.

Sayın Başkan, sizi Yükseköğretim Kurulu'nda görmekten, dinleyecek olmaktan duyduğumuz memnuniyeti ifade ederek sözlerime başlamak isterim...

Bugün bu salonda üniversite rektörlerimiz, siyasal bilgiler fakültesi dekanlarımız, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerimizi yürüten bölüm başkanlarımız ve bu dallardaki değerli akademisyenlerimiz sizi dinleyecek.

Yükseköğretim Kurulu'nun çalışmaları ile ilgili kısa bir değerlendirmeyi sizlere sunmak isterim...

Ülkelerin refah toplumu olma yolundaki çabalarını destekleyecek en önemli güçlerden biri, hiç kuşkusuz, **“bilim ve teknolojide ulaştıkları yetenek düzeyleridir.”** Bu noktada üniversitelerimiz, ülkemizin bu yetenek düzeyinin artırılmasında merkezi konumda yer almaktadır. Bu konumunu destekleyen **birinci husus** akademisyenlerimizin fikri sermaye birikimi, yani nitelikli bilgi; **diğeri ise** yetiştirdiğimiz nitelikli bilim insanlarıdır.

Öte yandan, yükselen ekonomilerin arasında yer alan ülkemizdeki yüksek büyüme performanslarının sürdürülebilir olması için, üniversitelerimizde yetiştirdiğimiz bu gücün sosyo-ekonomik fayda sağlayacak uygulama alanlarına aktarılması gerekmektedir. Üniversitelerin bu konuda da önemli roller üstlenmesi gerektiğinin bilincindeyiz, bu bilinçle, önemli adımlar attık. Atmaya da devam edeceğiz.

Sayıları bugün 206'yı bulan yükseköğretim kurumlarımızla birlikte ülkemizin sürdürülebilir kalkınma süreçlerine çok ciddi katkılar sağlayan projeler yürütüyoruz. Yükseköğretim düzeni içinde, ısrarla ve özenle yerleşmelerini dilediğim bu projeleri, bütün sunumlarımda anlatmaya, vurgulamaya devam ediyorum. Takdir edersiniz ki büyük hacimli bu projelerin benimsenmesi ve yerleşmesi uzun yıllar alıyor. İyi sonuçlar için, mütemadiyen anlatmamız ve sabırlı olmamız gerekiyor.

Projelerimizin bir kısmı, Yeni YÖK'ün girişimiyle yasal dayanaklara kavuşturuldu; bir kısmını ise kendi iç düzenlemelerimiz ve mevzuatımızla hayata geçirdik. Kapsayıcı ve sürdürülebilir projelere her eğitim yılının başında yeni çalışmalar ekleniyor.

Kalite Kurulu'nun kurulması, Yeni YÖK'ün başarı hanesindeki ilk başlıktır.

Yine Yeni YÖK'ün Türk yükseköğretimine kazandırdığı bir diğer açılım da **misyon farklılaşması ve ihtisaslaşmadır.** Yükseköğretimde ihtisaslaşmayı **iki alt başlıkta ve kavramla** uyguluyoruz:

1. Araştırma Üniversiteleri (11 Asıl ve 5 Aday üniversitemiz) bu kategoride yer almaktadır.

2. Bölge üniversitelerimize ise **“misyon verilmesi”** ve **“tematik ihtisaslaşma alanları”** şeklinde kategorize edilmiştir.

2015 yılında o zamanki Kalkınma Bakanlığımız ile başlattığımız Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Projesi **10 üniversitemiz** ile devam ediyor, sonuçlar izleme kurullarımızca da takip ediliyor...

Yükseköğretim Kurulu olarak üniversitelerimizin bölgeyle bütünleşmelerini ve bölgelerinin kalkınmalarına ve refahına katkıda bulunmasını istiyoruz. Sistem bugün için dünya üniversitelerinde de böyle yürüyor.

Diğer bir projemiz; yabancı öğrenci sayısını, **48 binden 148 bine** çıkararak **hedef odaklı uluslararasılaşmadır**. Yabancı uyruklu öğrenci sayımızdaki artış bizim için gurur vericidir. Bu sonuç aslında ülkemizin uluslararası arenada görünürlüğüne de önemli katkı sağlamaktadır.

Dördüncü gurur duyduğumuz proje ise; doktora programlarına farklı bir vizyon kazandırdığımız **YÖK 100/2000 projesidir**. **Bir Türkiye projesi, bir prestij projesi** olarak sunduğumuz YÖK 100/2000 projesi üçüncü yılında başarı ile devam ediyor. Bu yıl öncelikli alanlarda değişiklikler yapıldı. **89 üniversitemizde yaklaşık 3.200 kişi** bu burs programından yararlanıyor. Gelecekte inşallah hep birlikte göreceğiz; bütün Türkiye görececek; geleceğin bilim hayatını bu YÖK 100/2000 projesinden mezun olanlar, Yeni YÖK öğrencileri şekillendirecek.

Her eğitim yılının başında yeni çalışmalar eklemeye devam ediyoruz. TEBİP projesi olarak adlandırdığımız çalışmamızda **biyoloji, fizik, kimya ve matematik** programlarına Türkiye'deki bütün üniversitelerden **ilk 3 sırada yerleşen öğrenciler** için İstanbul Üniversitesi'nde **üstün başarı sınıfları** oluşturuldu. Üniversite sanayi işbirliğine yönelik düzenlemeler, Tıp, Hukuk, Mühendislik, Mimarlık ve Öğretmenlik programlarında başarı sıralaması şartı, uluslararası burs programları, temel bilimler, ziraat, su ürünleri gibi programlara verdiğimiz destek programları yükseköğretim sistemimizde gerçekleştirdiğimiz, **yapısal değişikliği hedefleyen** diğer önemli çalışmalarımızdır.

Yükseköğretim dinamik bir süreç ve bu hareketliliğe ayak uydurmak durumundayız. Bunun için sürekli olarak yeni ve yenilikçi girişimler peşindeyiz.

Bu yıl önümüze koyduğumuz yeni başlıklardan birisi de “**geleceğin meslekleri**” konusudur. Günümüzdeki popüler bir tahmine göre, bugün ilkokula giden çocukların **%65'i** iş yaşamına başladıklarında hali hazırda mevcut olmayan mesleklerde çalışıyor olacaklar. Bu nedenle gerek bireysel gerekse ulusal düzeyde bu çok hızlı değişen iş hayatına ve koşullara uyum sağlayabilmek son derece önemli. Bahar döneminde kongre ve çalıştaylarla bu konuyu iş dünyası ve ilgili paydaşlarla görüşerek gündemimize almış olacağız.

Bir diğer projemiz; “**Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi**”dir. 3 Ekim 2018 yılı Akademik Açılış Töreni'nde Sayın Cumhurbaşkanımız hitaplarında “Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi”ni gönülden destekleyeceklerini ifade ettiler. Bu bağlamda, projemiz Cumhurbaşkanlığı Stratejik Planı'nda da yer buldu.

Bu yıl büyük bir proje ile üniversitelerimizde dijital dönüşüm çalışmalarını başlattık. Seçilen 8 pilot üniversitede öğretim üyeleri ve öğrenciler için doğrudan kamu desteği ile programlar başlatıldı, geçen hafta Ağrı'da Sayın Dr. Fuat Oktay'ın da katılımları ile kamuya beyan edildi.

Bir başka başlık; bilimsel yayınlara ve araştırma verilerine çevrimiçi (online) erişim günümüzde bilim yapmanın, teknolojik yenilik yaratmanın, ekonomik ve insani gelişmenin en

önemli koşulu haline gelmiştir. Yeni YÖK olarak, **açık erişim ve açık bilim** konusunda da çalışmalarımızı başlattık.

Başkanlığımız tarafından yürütülen YÖK-100/2000 ve YÖK-YUDAB Programları sürekli gelişmekte. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile yapılan protokollerle bu programlardaki öğrencilerimize yapılan desteklerde artış söz konusu olacaktır.

Bu programlarda **akıllı uzmanlaşmaya ve tematik alan** kavramlarına azami değer veriyoruz. Böylece, ülkemiz açısından kritik öneme haiz alanlarda insan kaynağı yetiştirilmesine yönelik ayrılan kamu kaynaklarının daha etkin-daha dikkatli bir şekilde yönetilmesi ve yönlendirilmesi mümkün olmaktadır.

Milli İstihbarat Teşkilatımızın Sayın Başkanı....

Bugün sizi dinleyecek olmaktan son derece mutluyuz. Konferans başlığınız konuşmanızın muhtevasının da ne denli önemli olacağını gösteriyor.

Malumlarınız; Ülke kalkınmasının sürekliliğini sağlamak iç ve dış güvenlik sorunlarını çözmeyi ve bunun için de ekonomi, siyaset ve güvenlik alanlarında bölgesel işbirliği çabalarının koordinasyonunu sağlıklı bir biçimde yürütmeyi gerektirir. Bu süreçte en önemli konu kurumsal insiyatifleri merkeze almak ve koordinasyonu verimli kılmak, çözümlerin sürekliliğini sağlamaktır.

Akademi, **kamu politikası inşasında** karar alıcı ve uygulayıcılara farklı başlıklarda eğitim vermekte, çalışmalar yürütmektedir. Gerek uluslararası bölgesel sorunların incelenmesi gerekse var olan ve olası tehditlerin tartışılması ve analizi için bilimsel metodlarla yürütülen çalışmalar önem taşımaktadır.

Uluslararası ilişkiler, tarih, sosyoloji, siyaset bilimi gibi farklı sosyal bilimler alanların birlikte yürüteceği çalışmalar ülkemizin içerisinde bulunduğu coğrafyanın tehditlerini değerlendirmekte **merkezi konumdadırlar**. Bölgesel güvenlik çalışmalarında, birbirinde uzak görünen birçok olayın birbirleri ile yakından ilişkili olabileceği gerçeği ile birlikte ele alındığında farklı tehditleri daha iyi görmek ve doğru değerlendirebilmek mümkün olacaktır.

Ülkemize yaşanan yoğun göç akımları bölgesel olarak yaşanan birçok sorunla doğrudan ilişkilidir. Ayrıca göç hareketlerinin yönetimi ve özellikle göç etmek zorunda kalan kişilere sağlanacak yasal uluslararası koruma statüleri, hak sağlama boyutunun yanında bölgesel güvenlik açısından da son derece kıymetli düzenlemelerdir ve önemlidir. Türkiye'nin Suriye kaynaklı göç hareketi sonrasında yapmış olduğu düzenlemeler ve Suriyeli mültecilere yönelik kamu ve özel sektör bağlamında yürütülen çalışmalar **bölgesel güvenliğin sağlanması ve sürdürülmesi** için vazgeçilmezdir.

YÖK olarak üniversitelerimizin başta terör olmak üzere ülkemize yönelik iç ve dış tehditlere karşı politika inşasına destek olacak, yol gösterecek, uygulamaları kolaylaştıracak tüm bilimsel çalışmalara destek vermeye hazırız. Gerek savunma sanayi ile ilişkili teknik alanlarda gerekse sosyal bilimlerle ilişkili alanlarda öncelikli başlıklar belirledik.

YÖK'ün bir Türkiye projesi olan 100/2000 doktora projesinde uluslararası güvenlik ve terör, siyasal coğrafya ve göç alanlarında doktora öğrencileri yetiştiriyoruz. Ayrıca artık güvenlik konularında öncelikli başlıklarda yer alan kriptoloji, veri analizi gibi konularda da Yeni YÖK olarak bilim insanı yetiştiriyoruz.

Sayın Başkan;

Ülkemiz bugün dünya sahnesinde bir liderlik mücadelesi vermektedir. Mazlumun yanında duruşu, dünya tekellerine karşı koyuşu ve adaletsizliği bir kader olarak gösteren küresel sistemi sorgulaması ülkemizi, ekonomik ve siyasi saldırılarla karşı karşıya getirmiştir.

Üniversitelerimiz olarak bizler, bu ülkenin genç, beşeri sermayesini yetiştirirken gençlerimizin dünyanın değişen koşullarına uyum sağlayabilecek bilgi, beceri ve yetkinliklerle donatılmasını, sorumluluk yüklenmekten kaçınmayan, insan hakları, demokrasi, çevre, kültür ve sanat konularına duyarlı aktif vatandaşlar olması hususunda özen gösteriyoruz. **Daha da önemlisi;** mesleki bilgide yetkinlik kazanmalarının yanı sıra entelektüel bir bilgi birikimine sahip, tarih şuuru ve vatan sevgisiyle de mücehhez olarak yetiştirmelerini diliyor ve gayret gösteriyoruz.

Hepiniz tekrar hoş geldiniz. Samimi duygularla sevgi ve saygı ile sizi selamlıyorum.

**Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç
Yükseköğretim Kurulu Başkanı
Bölgesel Güvenlik Değerlendirmesi Konferansı
27 Şubat 2019, YÖK Konferans Salonu**